

Załącznik nr 1.

Opis przedmiotu zamówienia

Projekt:

*Udostępnienie cieszyńskiego dziedzictwa
piśmienniczego on-line*

Numer umowy:

UDA-RPSL.02.01.00-24-0262/15-00

Beneficjent:

Książnica Cieszyńska

Tytuł opracowania:

Szczegółowe wymagania dla programu
bibliotecznego oraz szkolenia

Spis treści

1. Wymagania dla programu bibliotecznego	3
2. Wymagania dla przeprowadzenia szkolenia	10
ZAŁĄCZNIK 1	11

1. Wymagania dla programu bibliotecznego

Nowe oprogramowanie biblioteczne, które zostanie wdrożone w Książnicy Cieszyńskiej (www.kc-cieszyn.pl) umożliwi dostosowanie funkcjonalności katalogów bibliecznych do obowiązujących standardów oraz oczekiwań użytkowników Internetu. Oprogramowanie stanowiło będzie zintegrowany system biblieczny, umożliwiający automatyzację wszystkich etapów prac bibliecznych - nie tylko opracowania, ale także gromadzenia i udostępniania zbiorów.

Specyfikacja wyrażona poprzez funkcjonalności:

I. **Obsługa procesów bibliecznych:**

1. **Gromadzenie** różnego typu dokumentów bibliecznych z uwzględnieniem specyfiki zbiorów Książnicy Cieszyńskiej (szczegółowy opis zbiorów wraz z zasobami do konwersji - Załącznik 1), w tym:
  1. prowadzenie akcesji dla wpływów;
  2. kontrola wpływu czasopism;
  3. prowadzenie ksiąg inwentarzowych wszystkich kategorii zbiorów wymienionych w Załączniku 1, pkt. 5 z możliwością ich wydruku;
  4. możliwość katalogowania zasobów nieposiadających akcesji, numeru inwentarzowego i ceny, z możliwością ich późniejszego włączenia do akcesji;
  5. możliwość wprowadzania do akcesji zbiorów ze starego zasobu Książnicy Cieszyńskiej (inwentaryzacja retrospektywna z możliwością „ręcznego” nadawania numerów inwentarzowych pozycjom uprzednio skatalogowanym) z możliwością utrzymania informacji o starych numerach inwentarzowych i możliwością ich wyszukiwania;
  6. możliwość rejestrowania prac współprawnych oraz materiałów oprawnych w kilku woluminach;
  7. prowadzenie ewidencji ubytków z możliwością generowania protokołów ubytków i ich wydruku;
  8. przeprowadzanie skontrum zbiorów biblioteki (wskazanej księgi inwentarzowej lub jej wybranych fragmentów) wraz z możliwością generowania i wydruku raportów kontrolnych oraz protokołów skontrum.
2. **Opracowanie zbiorów**, w tym:
  1. możliwość sporządzania, modyfikowania i usuwania opisów bibliograficznych różnego typu dokumentów bibliecznych (książki,

- czasopisma, stare druki, rękopisy, dokumenty życia społecznego, dokumenty ikonograficzne, dokumenty kartograficzne, mikroformy, dokumenty elektroniczne), rekordów do bibliografii (fragment książki, artykuł z czasopisma, recenzja), rekordów kartoteki haseł wzorcowych (formalnych i przedmiotowych) oraz rekordów słownika regionalnego Książnicy Cieszyńskiej w pełnym formacie MARC 21 zgodnie z obowiązującymi normami oraz zaleceniami branżowymi z uwzględnieniem specyfiki zbiorów Książnicy Cieszyńskiej (szczegółowy opis zbiorów - Załącznik 1);
2. możliwość korzystania z gotowych oraz tworzenia własnych szablonów (formatek) opisów dla poszczególnych typów dokumentów;
  3. możliwość definiowania pól/podpól lokalnych dla opisywanych dokumentów;
  4. możliwość tworzenia indeksów widocznych w OPAC i/lub dla bibliotekarzy, w oparciu o zawartość dowolnych pól i/lub podpól, w tym lokalnych;
  5. możliwość eksportu i importu rekordów (opisów bibliograficznych oraz KHW) z i do baz zewnętrznych przynajmniej w ISO 2709 i obsługa współpracy z serwisami zewnętrznymi, w tym NUKAT;
  6. możliwość wymiany rekordów (opisów bibliograficznych i KHW) na rekordy pobrane z NUKAT;
  7. możliwość modyfikacji utworzonych rekordów oraz pobranych rekordów według potrzeb i zgodnie z zasadami katalogowania Książnicy Cieszyńskiej;
  8. możliwość kontrolowania haseł formalnych i przedmiotowych zawartych we wskazanych (zdefiniowanych) przez Zamawiającego podpolach (w tym lokalnych) w katalogu, bibliografiach i słowniku regionalnym Książnicy Cieszyńskiej za pomocą kartoteki haseł wzorcowych i/lub słowników;
  9. możliwość kopiowania rekordów w obrębie bazy i ich modyfikacji;
  10. możliwość wyszukiwania prostego i złożonego, w tym przez ciąg znaków występujących w opisie bibliograficznym, sortowania i/lub ograniczania wyników wyszukiwania;
  11. brak ograniczeń długości tekstów wprowadzanych do wskazanych (zdefiniowanych) przez Zamawiającego podpól;
  12. możliwość nadawania rekordom statusu: nieprezentowany w OPAC;
  13. możliwość dołączania plików graficznych do rekordów.

3. Udostępnianie zbiorów, w tym:

1. prezentowanie online katalogu (włącznie z zasobem czasopism), bibliografii i słownika regionalnego;
2. możliwość wyszukiwania w całości zasobu Książnicy Cieszyńskiej lub w wybranych (wydzielonych) podbazach (książki, czasopisma, stare druki, rękopisy, dokumenty życia społecznego, ikonografia, kartografia, mikroformy, dokumenty elektroniczne, „materiały niebiblioteczne”, bibliografia, Elektroniczny Słownik Biograficzny Śląska Cieszyńskiego);
3. OPAC WWW umożliwiające wyszukiwanie proste i złożone, w tym przez ciąg znaków występujących w opisie bibliograficznym, sortowanie i/lub ograniczanie wyników wyszukiwania w OPAC;
4. przeglądanie zawartości indeksów w formie listy uszeregowanej alfabetycznie i wyszukiwanie w wybranych indeksach (w tym indeksach tworzonych na potrzeby Książnicy Cieszyńskiej);
5. możliwość zakładania kont czytelnikom (ewidencja czytelników z możliwością definiowania grup);
6. możliwość logowania na konto przez OPAC, zdalnej rezerwacji, zamówienia materiałów bibliotecznych przez czytelników;
7. możliwość tworzenia przez czytelników zestawień bibliograficznych z opcją wydruku i/lub przesłania pocztą elektroniczną, dla zalogowanych zapisywania zestawień na koncie;
8. ewidencja wypożyczeń zewnętrznych i wewnętrznych;
9. obsługa kart czytelników, obsługa kodów kreskowych;
10. możliwość prezentowania w OPAC plików graficznych dołączonych do rekordów;
11. możliwość prezentowania w OPAC wykazów nowości wskazanych przez bibliotekarza;
12. angielskojęzyczna wersja językowa OPAC .

4. Statystyki i sprawozdawczość, w tym:

1. generowanie statystyk zgodnie z wymaganiami GUS;
2. generowanie statystyk związanych z gromadzeniem (wpływy za dowolnie wybrany okres z rozbiem na źródła wpływu, datę wpływu, accesje, inwentarze, podliczanie wartości księgozbioru lub jego wybranych fragmentów);
3. generowanie statystyk związanych z opracowaniem (stan bazy, liczba rekordów opracowanych w dowolnym okresie z uwzględnieniem typów dokumentów, czasu utworzenia rekordów i pochodzenia opisów);

4. generowanie statystyk związanych z udostępnianiem (liczba wypożyczeń za dowolnie wybrany okres, historia wypożyczeń poszczególnych materiałów, historia wypożyczeń czytelników).

5. Przetwarzanie i edycja danych gromadzonych w programie, w tym:

1. możliwość generowania edytowalnych raportów w formacie RTF oraz opcjonalnie XML według określonej przez Zamawiającego specyfikacji, w szczególności:
  - i. wykazów materiałów bibliotecznych zawierających opisy bibliograficzne w różnym stopniu szczegółowości; uzupełnione o (opcjonalnie): sygnatury; numery inwentarzowe; ceny; proveniencje; dawne numery inwentarzowe; szeregowanych alfabetycznie lub według innych kryteriów (np. numerów inwentarzowych),
  - ii. zestawień bibliograficznych (w układzie działowym, z pozycjami głównymi i odsyłaczami) oraz zestawianie indeksów do bibliografii,
  - iii. zawartości rekordów ze słownika regionalnego Książnicy Cieszyńskiej,
  - iv. książek inwentarzowych dostosowanych do specyfiki różnych kategorii formalnych zbiorów wymienionych w Załączniku 1, pkt. 5,
  - v. kart książek zawierających przynajmniej: nr inwentarzowy, autor, tytuł, nr tomu, oznaczenie wydania, miejsce wydania, rok wydania;
2. zgodność szeregowania alfabetycznego generowanych wykazów i bibliografii z normą „Szeregowanie alfabetyczne PN-80/N-01223”.

II. Zarządzanie programem, w tym:

1. możliwość różnicowania uprawnień pracowników w zakresie wprowadzania rekordów, usuwania rekordów i modyfikacji danych;
2. możliwość tworzenia podbaz tematycznych / wydzielanie fragmentów zasobów („ręcznie” i/lub automatycznie) zgodnie z potrzebami Książnicy Cieszyńskiej, w celu ich modyfikacji lub wydruku, bez ograniczeń liczby rekordów w podbazie;
3. możliwość definiowania zakresu danych widocznych dla bibliotekarzy i zakresu danych prezentowanych w OPAC;
4. możliwość wyszukiwania przez bibliotekarzy danych zawartych w w dowolnym podpolu / podpolach rekordu z możliwością łączenia kryteriów wyszukiwawczych;
5. możliwość nieprezentowania w OPAC pełnej struktury MARC21 rekordów (dotyczy np. proveniencji);
6. możliwość automatycznego wybierania rekordów do wydruku według dowolnego kryterium (przykładowo: wybór w celu wydrukowania opisów wszystkich starych druków należących

do Leopolda Jana Szersznika - według typu dokumentu: „stary druk” + zawartości pola „proweniencja”);

7. możliwość dokonywania grupowych modyfikacji w dowolnie wybranych zbiorach rekordów:
  - I. zamienianie dowolnego znaku/ciągu znaków na inny znak/ciąg znaków we wskazanym podpolu,
  - II. przenoszenie zawartości wskazanego podpola do innego podpola,
  - III. dopisywanie dowolnego znaku/ciągu znaków we wskazanym podpolu,
  - IV. usuwanie wskazanego znaku/ciągu znaków w wybranym podpolu,
  - V. usuwanie zawartości wybranego podpola;
8. możliwość definiowania szablonów wydruków zbiorów rekordów opartych o dowolnie wybrane podpola;
9. możliwość formułowania zapytań prostych lub złożonych o:
  - I. występowanie ciągu znaków w wybranym polu lub podpolu,
  - II. fakt występowania wybranego pola lub podpola,
  - III. fakt niewystępowania wybranego pola lub podpola;
10. możliwość generowania statystyk w oparciu o dowolnie wybrane dane związane z gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem.

III. Wymagania techniczne:

11. Program ma zapewnić zdalną pracę dla wszystkich uprawnionych (bibliotekarzy) na jednej bazie umieszczonej na serwerze Wykonawcy.
12. Wykonawca zapewnia i obsługuje serwer. Usługa dostępu wraz z lokalizacją serwera musi być świadczona na obszarze gospodarczym Unii Europejskiej. Za bezpieczeństwo połączeń z serwerem - poprzez szyfrowanie połączeń - odpowiada Wykonawca, który zobligowany jest do posiadania odpowiednich certyfikatów na czas trwania usługi dostępu i przechowywania danych. Wykonawca zapewnia i odpowiada za bezpieczeństwo serwerów oraz poufność danych na nich gromadzonych zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych.
13. Silnik bazy danych serwera musi być zgodny ze standardem SQL i dostarczony wraz z licencją.
14. Wykonawca tworzy kopię bezpieczeństwa danych gromadzonych na serwerze nie rzadziej niż raz na dobę. Zamawiający ma zagwarantowany dostęp do kopii bezpieczeństwa na każde żądanie. Wykonawca zapewnia bezstratne oraz bezpłatne przywracanie danych z kopii bezpieczeństwa.
15. Sposób licencjonowania programu powinien pozwalać na nieograniczony dostęp dla czytelników (online). Licencja nie może limitować liczby komputerów, z których system ma być dostępny i z których może się odbywać praca w programie.

16. Obsługa protokołu Z39.50 i normy ISO 23950 (eksport i import danych).
17. Zgodność z normą ISO 2709 przy wymianie informacji katalogowych (eksport oraz import rekordów bibliograficznych oraz rekordów KHW).
18. Obsługa znaków diakrytycznych co najmniej w systemie UTF-8.
19. Gwarancja bezstratnego przeniesienia danych z poprzedniego programu bibliotecznego Książnicy Cieszyńskiej.
20. Obsługa czytników kodów kreskowych.
21. Zapewnienie przez Wykonawcę narzędzi umożliwiających bezstratny eksport danych i relacji zgromadzonych w bazie, tj. system nie będzie blokował czy ograniczał możliwości eksportu zgromadzonych w nim danych.

IV. Wdrożenie i eksploatacja:

1. Dostarczenie oprogramowania: 2 licencje modułu gromadzenia, 8 licencji modułu opracowania, 3 licencje modułu udostępniania, 1 licencja modułu bibliografii, wraz z OPAC (z Nielimitowanym dostępem online dla użytkowników zewnętrznych - czytelników).
2. Instalacja (jeśli wymagana), konfiguracja programu, wdrożenie, migracja danych z dotychczasowego systemu Książnicy Cieszyńskiej.
3. Konfiguracja w sieci (przygotowanie do pracy z programem) 8 komputerów.
4. Program musi być spolonizowany, tak, by wszystkie informacje dla użytkowników (czytelników), bibliotekarzy, administratorów wyświetlały się w języku polskim, jak również dokumentacja musi być dostępna w języku polskim.
5. Dostępna dokumentacja powinna zawierać pełny i wyczerpujący opis programu umożliwiający m.in. jego konfigurację, prawidłową administrację oraz zarządzanie przez bibliotekarza systemowego oraz instrukcje dla bibliotekarzy i czytelników (tzw. „Pomoc”).
6. Zapewnienie serwisu oprogramowania i usługi hostingu (w tym: czas reakcji na błąd krytyczny, wpływający na dostępność systemu – 24 h).
7. Zapewnienie aktualizacji oprogramowania.
8. Zapewnienie szkoleń dla bibliotekarzy oraz dla bibliotekarza systemowego w zakresie obsługi programu.
9. Dostarczenie Zamawiającemu pisemnej dokumentacji schematu mapowania oraz wynikowego formatu (włącznie z polami lokalnymi). Schemat mapowania oraz wynikowy schemat formatu powinien być sporządzony w postaci tabelarycznej, czytelnie obrazującej zachodzące pomiędzy nimi zależności.

V. Konwersja danych

1. Opracowanie schematów mapowania rekordów z a. baz katalogowych (książek, czasopism, starych druków, rękopisów, dokumentów życia społecznego, ikonografii,

kartografii, mikroform, dokumentów elektronicznych, „materiałów niebibliotecznych” i druków zbędnych), b. baz bibliograficznych, c. słownika regionalnego Książnicy Cieszyńskiej, wskazującego: docelową lokalizację poszczególnych pól/podpól używanego obecnie w Książnicy formatu MARC BN w formacie MARC 21 oraz – w przypadku nietypowych elementów, dla których brak lokalizacji w formacie MARC 21, a które w praktyce katalogowej różnych bibliotek uwzględniane są w niejednolity sposób (lub nie uwzględniane wcale) – ich lokalizację w polach / podpolach lokalnych. Wdrożenie indywidualnych rozwiązań (zastosowanie pól lokalnych) w szczególności dotyczyć może rejestrowania w zestandaryzowany sposób i indeksowania: proveniencji (nazw poprzednich właścicieli i treści zapisów własnościowych), dawnych numerów inwentarzowych, nazw wydawców i drukarzy regionalnych.

2. Opracowanie – na podstawie schematów wymienionych w punkcie V.1., uprzednio zaakceptowanych przez Zamawiającego – programu konwersji danych.

3. Konwersja danych z baz wymienionych w punkcie V.1.

4. Zamawiający dopuszcza zastosowanie jednego z dwóch sposobów konwersji rekordów jednostek wieloegzemplarzowych (przy czym preferowany jest sposób wymieniony w punkcie V.4.a.):

a. przeprowadzenie deduplikacji - tak by wszystkie egzemplarze dubletów były zarejestrowane przy jednym opisie bibliograficznym i zróżnicowane za pomocą rekordów egzemplarzy, zawierających także informacje o dawnych numerach inwentarzowych i indywidualnych cechach poszczególnych egzemplarzy (w tym proveniencji) - pod warunkiem, że dane zawarte w rekordach egzemplarzy będą w pełni podlegać wyszukiwaniu i indeksowaniu

lub

b. pozostawienie każdego z opisów jednostek wieloegzemplarzowych w osobnym rekordzie, zawierającym informacje o dawnych numerach inwentarzowych i indywidualnych cechach poszczególnych egzemplarzy (w tym proveniencji).

5. Konwersja danych związanych z akcesją (w tym numer akcesji i wartość).

6. Wygenerowanie kartoteki haseł wzorcowych Książnicy Cieszyńskiej, zawierającej hasła pochodzące ze wskazanych podpól baz katalogowych i bibliograficznych Książnicy oraz słownika regionalnego.

7. Dostarczenie narzędzia umożliwiającego Zamawiającemu wyszukanie dublujących się rekordów uzyskanych w wyniku działania opisanego w punkcie V.6. w celu dokonania ich deduplikacji.

2. Wymagania dla przeprowadzenia szkolenia

Wykonawca zobligowany jest do przeprowadzenia szkoleń wdrożeniowych:

- szkolenie systemowe dla pracowników Książnicy Cieszyńskiej - przeszkolenie bibliotekarzy w zakresie obsługi wszystkich modułów systemu (minimum 3 szkolenia szkolenia po 6 h zegarowych każde), dotyczące wszystkich modułów systemu,
- minimum 1-dniowe szkolenie bibliotekarza systemowego (minimum 6 h zegarowych) oraz asysta w wykonaniu początkowych ustawień systemu.

Wykonawca jest zobligowany zapewnić prowadzącego szkolenie oraz stosowne materiały. Szkolenia będą odbywać się w siedzibie Zamawiającego. Szkolenia mają zapewnić bibliotekarzowi systemowemu i bibliotekarzom możliwość nabycia wszystkich umiejętności niezbędnych do obsługi oprogramowania.

ZAŁĄCZNIK 1

1. Zbiory Książnicy Cieszyńskiej opracowane są w programie MAK, z wykorzystaniem formatu MARC BN. Katalogi obejmują: książki, czasopisma, stare druki, rękopisy, dokumenty życia społecznego, ikonografię, kartografię, mikroformy (mikrofilmy i mikrofiszę), dokumenty elektroniczne, „materiały niebiblioteczne” (rzeźby, medale itp.) → <http://katalogi.kc-cieszyn.pl/index.php/online,281>. Ponadto w bazie MAK prowadzona jest ewidencja druków zbędnych (przeznaczonych na sprzedaż, wymianę itp., baza nie udostępniana publicznie). Format MARC BN jest poszerzony¹ o pola/podpola umożliwiające uwzględnianie w opisach dodatkowych elementów, przydatnych do badań bibliologicznych i regionalnych (np. nazw wydawców i drukarzy) oraz indywidualnych cech poszczególnych egzemplarzy (np. proveniencji, dawnych numerów inwentarzowych, nazw introligatorów). Do opisu wszystkich ww. kategorii zbiorów stosowany jest ten sam format. Ze względu na szczegółowe uwzględnianie indywidualnych cech poszczególnych egzemplarzy rekordy sporządzane są dla każdego egzemplarza, nie tytułu.
Bazy katalogowe zawierają: ok. 70000 rekordów nowych druków zwartych, ok. 3500 rekordów czasopism, ok. 24000 rekordów starych druków, ok. 8000 rekordów rękopisów, ok. 500 rekordów map, ok. 2000 rekordów ikonografii, ok. 1000 rekordów dokumentów życia społecznego, ok. 1700 rekordów mikroform, ok. 150 rekordów dokumentów elektronicznych, ok. 150 rekordów materiałów niebibliotecznych.
2. W oparciu o format opracowany przez Zespół ds. Bibliografii Regionalnej przy ZG SBP² opracowywane są zestawienia bibliograficzne³: bibliografia przedmiotowa Książnicy Cieszyńskiej (ok. 1200 rekordów), bibliografia zawartości Kalendarza Cieszyńskiego (ok. 2000 rekordów) → <http://katalogi.kc-cieszyn.pl/index.php/online,264> .
3. Prowadzona kartoteka haseł wzorcowych (dalej: słownik regionalny) nie obejmuje całości zasobu; rejestruje tylko nazwy związane z regionem Śląska Cieszyńskiego (nazwy osób, miejscowości, instytucji, imprez). W kartotece wykorzystywana jest struktura słownika kartoteki haseł wzorcowych BN w formacie MARC BN, rozbudowana o pola/podpola umożliwiające wpisywanie danych faktograficznych oraz indeksowanie: dat urodzenia i

---

¹ M. Danel, *Program opracowania zbiorów Książnicy Cieszyńskiej*, w: *Ogólnopolskie seminarium i warsztaty na temat ochrony zbiorów zabytkowych w regionie, Cieszyn 20-22 września 1995*, red. B. Bieńkowska, A. Nowicka, Cieszyn 1995, s. 67-75.

² *Adaptacja formatu MARC BN dla potrzeb bibliografii regionalnej*, Warszawa 1999.

³ M. Szelong, *Bibliograficzna działalność Książnicy Cieszyńskiej*, w: *Narodowe i regionalne serwisy bibliograficzne*, red. J. Wołosz, Warszawa 1999, s. 77-81.

śmierci, dziedzin działalności, nazw miejscowych związanych z działalnością poszczególnych osób, nazw powiązanych osób i instytucji. Część haseł osobowych z tej bazy (ok. 7500) udostępniana jest w sieci jako Elektroniczny Słownik Biograficzny Śląska Cieszyńskiego → <http://www.slownik.kc-cieszyn.pl/index.php/content,592/> .

Słownik regionalny Książnicy Cieszyńskiej zawiera: ok. 26000 rekordów, w tym ok. 21000 haseł

osobowych ok. 3000 nazw instytucji, ok. 700 nazw imprez, ok. 1000 nazw geograficznych.

4. Gromadzenie zbiorów nie jest zautomatyzowane.
5. Prowadzone są następujące księgi inwentarzowe: KN – książki wydane po 1950 r., KD – książki wydane w latach 1801-1950, CZ – czasopisma, SD – stare druki, RS – rękopisy, DŹS – dokumenty życia społecznego, IG – ikonografia, KG – kartografia, MF – mikroformy, CD – CD ROM, NB – materiały niebiblioteczne. W przyszłości planowane jest założenie ksiąg inwentarzowych księgozbioru L. J. Szersznika oraz książek z księgozbiorów historycznych. Zakres danych uwzględnianych w wydruku poszczególnych ksiąg nie jest identyczny – jest dostosowany do specyfiki danego rodzaju zbiorów.
6. Udostępnianie zbiorów nie jest zautomatyzowane. Prowadzone jest prezencyjnie (na miejscu, w dwóch czytelnich). Wypożyczanie na zewnątrz dotyczy wyłącznie wypożyczalni międzybibliotecznej i wypożyczeń dla innych instytucji (np. na wystawy).